

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2012 M. LIEPOS 18 D.
NUTARIMO NR. 916 „DĖL VIEŠUOSIUS INTERESUS ATITINKANČIŲ
PASLAUGŲ ELEKTROS ENERGETIKOS SEKTORIUJE TEIKIMO IR JŲ
APIMČIŲ NUSTATYMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

2019 m.

d. Nr.

Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Pakeisti Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje teikimo ir jų apimčių nustatymo tvarkos aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. liepos 18 d. nutarimu Nr. 916 „Dėl Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje teikimo ir jų apimčių nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“:

1.1. Pakeisti 4 punktą ir jį išdėstyti taip:

„4. Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų poreikis ir viešuosius interesus atitinkančių paslaugų kainos nustatomi, viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšos paskirstomos viešuosius interesus atitinkančias paslaugas teikiantiems asmenims ar jų grupėms, vadovaujantis ~~Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos (toliau – Komisija)~~ **Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos (toliau – Taryba)** patvirtinta Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų kainų skaičiavimo metodika.“

1.2. Pakeisti 9⁷ punktą ir jį išdėstyti taip:

„9⁷. Atrankoje dalyvaujančių asmenų pateiktų pasiūlymų vertinimą, kuriame pasiūlymus pateikę asmenys nedalyvauja, atlieka Energetikos ministerija ir perdavimo sistemos operatorius. Vertinime taip pat dalyvauja ~~Komisijos~~ **Tarybos** atstovai, kurie informuojami perdavimo sistemos operatoriaus po viešųjų konsultacijų su elektros energijos gamintojais parengto ir su Energetikos ministerija raštu suderinto reglamento nustatyta tvarka, kuri reglamentuoja ir kitus procedūrinius Aprašo 7.3 ir 7.4 papunkčiuose nurodytų viešuosius interesus atitinkančių paslaugų teikimo atrankoje dalyvaujančių asmenų pateiktų pasiūlymų pateikimo, nagrinėjimo ir vertinimo aspektus.“

1.3. Pakeisti 9⁸ punktą ir jį išdėstyti taip:

„9⁸. Nustatytą pasiūlymų (išdėstytų nuo mažiausios kainos iki didžiausios kainos) eilę, pasiūlymų vertinimo informaciją ir Aprašo 10 punkte nurodytą didmeninės elektros energijos rinkos ir elektros energetikos sistemos adekvatumo analizę perdavimo sistemos operatorius pateikia Energetikos ministerijai ir ~~Komisijai~~ **Tarybai**. Energetikos ministerija, įvertinusi pateiktus duomenis, teikia Vyriausybei pasiūlymą dėl Aprašo 7.3 papunktyje nurodytos paslaugos teikėjo ir šiam asmeniui nustatomos remtinės elektros energijos gamybos apimties bei Aprašo 7.4 papunktyje nurodytos paslaugos teikėjo ir šiai paslaugai teikti reikiamo galios kiekio.“

1.4. Pakeisti 11 punktą ir jį išdėstyti taip:

„11. Iki einamųjų metų spalio 15 d. Vyriausybė Energetikos ministerijos teikimu patvirtina Aprašo 7.3 ir 7.4 papunkčiuose nustatytas viešuosius interesus atitinkančias paslaugas teikiančius asmenis, Aprašo 7.4 papunktyje nustatytai viešuosius interesus atitinkančiai paslaugai teikti reikiamą galios kiekį ir Aprašo 7.3 papunktyje nustatytą viešuosius interesus atitinkančią paslaugą teikiančiam asmeniui remtinės elektros energijos gamybos apimtį ateinantiems kalendoriniams metams. Atsižvelgiant į Energetikos ministerijos pateiktą

informaciją apie situaciją elektros energijos rinkoje, šiame punkte įvardyti asmenys, kurie teikia viešuosius interesus atitinkančias paslaugas, ir (ar) kiekis, ir (ar) remtina elektros energijos gamybos apimtis Vyriausybės gali būti netvirtinami. Tuo atveju, kai netvirtinami Aprašo 7.3 ir (ar) 7.4 papunkčiuose nustatytas viešuosius interesus atitinkančias paslaugas teikiantys asmenys, susidarę skirtumai tarp gamintojams prognozuotų ir faktiškai patirtų sąnaudų teikiant viešuosius interesus atitinkančias paslaugas ~~Komisijos~~ **Tarybos** įvertinami kalendoriniais metais, kuriems Vyriausybės nutarimu nepatvirtinami Aprašo 7.3 ir (ar) 7.4 papunkčiuose nustatytas viešuosius interesus atitinkančias paslaugas teikiantys asmenys, kas mėnesį po 1/12 gamintojams išmokant susidariusį viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų skirtumą, jeigu gamintojo faktiškai patirtos sąnaudos buvo didesnės nei ~~Komisijos~~ **Tarybos** prognozuotos sąnaudos, ar gamintojams grąžinant susidariusį viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų skirtumą, jeigu gamintojo faktiškai patirtos sąnaudos buvo mažesnės nei ~~Komisijos~~ **Tarybos** prognozuotos sąnaudos.“

1.5. Pakeisti 12 punktą ir jį išdėstyti taip:

„12. Energetikos ministerija iki einamųjų metų rugsėjo 1 d. pateikia ~~Komisijai~~ **Tarybai** informaciją, būtiną nustatyti Fondo valdytojų viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšas, skirtas Aprašo 7.7 papunktyje nurodytoms paslaugoms teikti.“

1.6. Pakeisti 12¹.1 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„12¹.1. Elektros energijos gamintojų, teikiančių Aprašo 7.1 papunktyje nustatytą viešuosius interesus atitinkančią paslaugą, **kurie įgijo teisę pasinaudoti fiksuotu elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių tarifu**, pagamintą elektros energiją superka Energetikos ministerijos paskirta elektros energetikos įmonė arba elektros energijos gamintojo pageidavimu privalomai skirstomųjų tinklų operatorius, aptarnaujantis daugiau kaip 100 000 vartotojų. Elektros energijos gamintojai, teikiantys Aprašo 7.2 ir 7.3 papunkčiuose nustatytas viešuosius interesus atitinkančias paslaugas, visais atvejais parduodami remtinai elektros energijos gamybos apimčiai priskiriamą pagamintą elektros energiją, pirmiausia tenkina visuomeninio tiekėjo vartotojų, kuriems taikomos valstybės reguliuojamos kainos, poreikius.“

1.7. Pakeisti 12¹.4 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„12¹.4. Valstybinė energetikos inspekcija prie Energetikos ministerijos **Taryba** kiekvieną mėnesį tikrina, ar Aprašo 7.2 papunktyje nurodytų gamintojų pateiktos techninės ir (ar) technologinės priežastys, nurodytos Aprašo 12¹.2 ir 12¹.3 papunkčiuose, buvo objektyvios, pagrįstos naudingosios šilumos paklausa ir ar jos iš tiesų lėmė didesnio nei visuomeninio tiekėjo nupirkta elektros energijos kiekio gamybos poreikį, taip pat ar gamybos režimas buvo būtinas įgyvendinti reikalavimui išlaikyti elektros energijos gamybą termofikaciniu režimu efektyvią. ~~Valstybinė energetikos inspekcija prie Energetikos ministerijos~~ **Taryba** taip pat kiekvieną mėnesį tikrina, ar Aprašo 7.3 papunktyje nurodytų gamintojų pateiktos techninės ir (ar) technologinės priežastys buvo pagrįstos ir ar jos iš tiesų lėmė didesnio nei visuomeninio tiekėjo nupirkta elektros energijos kiekio gamybos poreikį.“

1.8. Pakeisti 12¹.5 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„12¹.5. ~~Valstybinė energetikos inspekcija prie Energetikos ministerijos~~ **Taryba** pateikia informaciją apie patikrinimo rezultatus iki kiekvieno mėnesio, einančio po ataskaitinio mėnesio, 20 dienos lėšų administratoriui.“

1.9. Pakeisti 14 punktą ir jį išdėstyti taip:

„14. Jeigu kitų teisės aktų nustatyta tvarka Aprašo 7.1 papunktyje nustatytą viešuosius interesus atitinkančią paslaugą teikiančioms gamintojams, **kurie įgijo teisę pasinaudoti fiksuotu elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių tarifu**, netaikoma balansavimo atsakomybė, o jų elektros energijos gamybą balansuoja perdavimo sistemos ar skirstomųjų tinklų operatorius, perdavimo sistemos ir skirstomųjų tinklų operatorių turėtos Aprašo 7.1 papunktyje nustatytą viešuosius interesus atitinkančią paslaugą teikiančių gamintojų elektros energijos gamybos balansavimo sąnaudos priskiriamos Aprašo 7.1 papunktyje nustatytos viešuosius interesus atitinkančios paslaugos teikimo sąnaudoms ir kompensuojamos

pagal Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje lėšų administravimo tvarkos apraše nustatytą tvarką ir sąlygas. Perdavimo sistemos ir skirstomųjų tinklų operatorių sąnaudos kompensuojamos kas mėnesį, įvertinus faktines ataskaitinio mėnesio balansavimo sąnaudas. Komisija, nustatydamą viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų poreikį ateinantiems kalendoriniams metams, įvertina faktinių balansavimo sąnaudų ir prognozuotų sąnaudų neatitikimą per praėjusius kalendorinius metus.“

1.10. Pakeisti 14 punktą ir jį išdėstyti taip:

„14. Jeigu kitų teisės aktų nustatyta tvarka Aprašo 7.1 papunktyje nustatytą viešuosius interesus atitinkančią paslaugą teikiantiems gamintojams, kurie **įgijo teisę pasinaudoti fiksuotu elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių tarifu**, netaikoma balansavimo atsakomybė, o jų elektros energijos gamybą balansuoja perdavimo sistemos ar skirstomųjų tinklų operatorius, perdavimo sistemos ir skirstomųjų tinklų operatorių turėtos Aprašo 7.1 papunktyje nustatytą viešuosius interesus atitinkančią paslaugą teikiančių gamintojų elektros energijos gamybos balansavimo sąnaudos priskiriamos Aprašo 7.1 papunktyje nustatytos viešuosius interesus atitinkančios paslaugos teikimo sąnaudoms ir kompensuojamos pagal Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje lėšų administravimo tvarkos apraše nustatytą tvarką ir sąlygas. Perdavimo sistemos ir skirstomųjų tinklų operatorių sąnaudos kompensuojamos kas mėnesį, įvertinus faktines ataskaitinio mėnesio balansavimo sąnaudas. ~~Komisija~~ **Taryba**, nustatydamą viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų poreikį ateinantiems kalendoriniams metams, įvertina faktinių balansavimo sąnaudų ir prognozuotų sąnaudų neatitikimą per praėjusius kalendorinius metus.“

1.11. Papildyti 14² punktu:

„14². Jeigu kitų teisės aktų nustatyta tvarka Aprašo 7.1 papunktyje nustatytą viešuosius interesus atitinkančią paslaugą teikiantiems gamintojams, kurie įgijo teisę pasinaudoti elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių kainos priedu, arba gamintojams, kurie įgijo teisę pasinaudoti fiksuotu elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių tarifu ir kurie po 2019 m. gegužės 1 d. nepasibaigus skatinimo laikotarpiui pradėjo prekiauti elektros energija kitais Prekybos elektros energija taisyklėse nustatytais būdais, netaikoma balansavimo atsakomybė ir jie patys balansuoja elektros energijos gamybą, šių gamintojų turėtos elektros energijos gamybos pagrįstos balansavimo sąnaudos priskiriamos Aprašo 7.1 papunktyje nustatytoms viešuosius interesus atitinkančios paslaugos teikimo sąnaudoms ir kompensuojamos pagal Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje lėšų administravimo tvarkos apraše nustatytą tvarką ir sąlygas. Elektros energijos gamintojų patirtos sąnaudos kompensuojamos kas mėnesį, įvertinus faktines ataskaitinio mėnesio pagrįstas balansavimo sąnaudas. Komisija, nustatydamą viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų poreikį ateinantiems kalendoriniams metams, įvertina faktinių pagrįstų balansavimo sąnaudų ir prognozuotų sąnaudų neatitikimą per praėjusius kalendorinius metus.“

1.12. Papildyti 14² punktu:

„14². Jeigu kitų teisės aktų nustatyta tvarka Aprašo 7.1 papunktyje nustatytą viešuosius interesus atitinkančią paslaugą teikiantiems gamintojams, kurie įgijo teisę pasinaudoti elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių kainos priedu, arba gamintojams, kurie įgijo teisę pasinaudoti fiksuotu elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių tarifu ir kurie po 2019 m. gegužės 1 d. nepasibaigus skatinimo laikotarpiui pradėjo prekiauti elektros energija kitais Prekybos elektros energija taisyklėse nustatytais būdais, netaikoma balansavimo atsakomybė ir jie patys balansuoja elektros energijos gamybą, šių gamintojų turėtos elektros energijos gamybos pagrįstos balansavimo sąnaudos priskiriamos Aprašo 7.1 papunktyje nustatytoms viešuosius interesus atitinkančios paslaugos teikimo sąnaudoms ir kompensuojamos pagal Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje lėšų administravimo tvarkos apraše nustatytą tvarką ir sąlygas. Elektros energijos gamintojų

patirtos sąnaudos kompensuojamos kas mėnesį, įvertinus faktines ataskaitinio mėnesio pagrįstas balansavimo sąnaudas. Taryba, nustatydamą viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų poreikį ateinantiems kalendoriniams metams, įvertina faktinių pagrįstų balansavimo sąnaudų ir prognozuotų sąnaudų neatitikimą per praėjusius kalendorinius metus.“

1.13. Pakeisti 18¹ punktą ir jį išdėstyti taip:

„18¹. Asmenims už Aprašo 7 punkte nustatytų viešuosius interesus atitinkančių paslaugų teikimą kompensavimas laikinai sustabdomas Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje lėšų administravimo tvarkos apraše nustatyta tvarka ir sąlygomis, jeigu viešuosius interesus atitinkančias paslaugas teikiantis asmuo ir (ar) su juo susiję asmenys nesumoka viešuosius interesus atitinkančių paslaugų lėšų ar jų dalies už faktiškai suvartotą elektros energiją, kaip nustatyta Viešuosius interesus atitinkančių paslaugų elektros energetikos sektoriuje lėšų administravimo tvarkos aprašo 16 punkte, ir (ar) už nepagamintą elektros energijos kiekį mokėtinos sumos, nustatytos administratoriaus, vadovaujantis Lietuvos Respublikos atsinaujinančių išteklių energetikos įstatymo 20 straipsnio 17–19 dalimis ir Atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo energijai gaminti skatinimo tvarkos aprašo VI skyriumi.“

1.14. Pakeisti 20.3 papunktį ir jį išdėstyti taip:

„20.3. elektros energiją, būtiną elektros energijos perdavimo ir skirstymo veiklos technologiniam procesui užtikrinti. Šios energijos metinis kiekis negali būti didesnis už tiems kalendoriniams metams Komisijos Tarybos konkrečiam skirstomųjų tinklų operatoriui apskaičiuojant elektros energijos skirstymo paslaugos kainų viršutinę ribą naudotą procentinį dydį (normatyvinį arba faktinį, jei pastarasis mažesnis).“

1.15. Pakeisti 24 punktą ir jį išdėstyti taip:

„24. Energetikos ministerija ir Komisija Taryba pagal kompetenciją atlieka Aprašo nuostatų laikymosi priežiūrą.“

2. Šis nutarimas, išskyrus šio nutarimo 1.1–1.5, 1.7, 1.8, 1.10, 1.12, 1.14, 1.15 papunkčius, įsigalioja 2019 m. gegužės 1 d., kai Europos Komisijos pritarimas pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio 3 dalies nuostatas gaunamas iki 2019 m. gegužės 1 d., arba įsigalioja praėjus 2 mėnesiams po Europos Komisijos pritarimo, kai Europos Komisijos pritarimas pagal Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio 3 dalies nuostatas gaunamas po 2019 m. gegužės 1 d.

3. Šio nutarimo 1.1–1.5, 1.7, 1.8, 1.10, 1.12, 1.14, 1.15 papunkčiai įsigalioja 2019 m. liepos 1 d.

Ministras Pirmininkas

Energetikos ministras

Energetikos ministerijos
Teisės skyriaus vyriausioji specialistė

Daiva Brazdžiuvienė
2019-04-23

Energetikos ministras

Žygmantas Vaičiūnas
2019-04-23

Kalba, sutvarkyta

Molli Mucquole Pakaršė

2019-04-23